

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE HAYVANSAL ÜRÜN TİCARETİNE YÖNELİK DÜZENLEMELER GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN TÜRK EKONOMİSİNE ETKİLERİ

ANTALYA AB BİLGİ MERKEZİ

EKİM 09

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE HAYVANSAL ÜRÜN TİCARETİNE YÖNELİK DÜZENLEMELER GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN TÜRK EKONOMİSİNE ETKİLERİ

Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde uygulanmakta olan hayvan menşeli ürünlerin ticaretine yönelik araştırma yapılmış ve aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır.

AB içinde hayvan menşeli ürünleri ticareti konusundaki kontrolleri konu alan düzenleme 11 Aralık 1989 yılında kabul edilen 89/662/EEC numaralı yönerge ile kabul edilmiştir. Bu yönergenin amaçları arasında:

- Hayvan menşeli ürünler kapsamında AB ülkeleri arasındaki gıda güvenliğini sağlamak ve
- Üye ülkeler arasındaki gıda ticaretinin hızlandırılması amacıyla iç sınırlarda veterinerlik kontrollerinin kaldırılması bulunmaktadır. Bu kapsamda menşede kontrollerin kuvvetlendirilmesi ve ürünlerin varış noktalarında kontrollerin organize edilmesi amaçlanmaktadır.

Bu yönergeye ek olarak verilmiş olan bir Ek A listesi bulunmaktadır. Ek A Listesi yönergede yer alan hayvansal ürünler için geçerlidir. 1 Ocak 2006'dan itibaren Ek A listesi 2004/41 EC no'lu yönerge ile tadil edilerek, hijyen paketi adı altında yeni şartlar belirlenmiştir. 91/496/EEC no'lu yönerge ise üçüncü ülkelerden gelen hayvanlara yapılacak olan kontrolleri içermektedir.

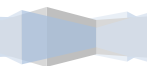
91/496/EEC no'lu yönerge ile menşedeki işletmeler ve yetkili merciler tarafından belirlenmiş olan resmi veterinerler tarafından kontrollerin kuvvetlendirilmesine yönelik kurallar ortaya çıkartılmıştır. Bu kontroller ürünlerin elde edilmesi, işaretlenmesi, etiketlenmesi ve Topluluk düzenine uygun belge ve sertifikaların düzenlenmesini içermektedir. Gönderici üye ülke veteriner şartlarına uyulması için gerekli kuralları almalı ve ihlalleri cezalandırmalıdır.

Yönergede aynı zamanda varış noktasındaki kontrolün prosedürleri de belirlenmiştir. Bu kontroller, bir ihlal olabileceğine dair şüphe uyandıran durumlarda ayırım yapılmadan yerinde veya taşıma sırasındaki incelemeler olabilmektedir. Alıcıların uyması gereken kurallar, üye olmayan ülkelere Topluluğa gelen ürünlerin giriş noktalarında kontrolü konusundaki prosedürler, kontroller sırasında gündeme gelebilecek bir uyumsuzluk, hayvan veya insan sağlığına ciddi tehditler durumunda uygulanacak prosedürler bu yönergede açıkça belirtilmiştir. Üçüncü ülkelere gelen ürünler konusundaki veteriner kontrollerinin ve yetkili mercilerin yapacağı kontrollerin sıkılaştırılması 91/496/EEC no'lu yönerge kapsamında bulunmaktadır.

89/662/EEC ve 91/496/EEC no'lu yönergeler, zoonoz veya başka hastalık, ya da insan veya hayvan sağlığına ciddi tehdit uyandırması muhtemel bir durumda alınacak önlemleri belirlemektedir.

Topluluk içi ticaret konusunda üye ülke bu önlemler konusunda sorumludurlar ve üye ülkenin varış noktasında göz önüne alınması gereken kurallar belirlenmiştir.

Avrupa Komisyonu'nun da eyleme geçme yetkisi bulunmaktadır. Üçüncü ülkelere gelen hayvansal ürünler konusunda Avrupa Komisyonu, hayvan ya da kamu sağlığına ciddi bir sağlık tehdidi durumunda önlem olarak ithalatı engelleyebilir ya da özel şartlar isteyebilmektedir.

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE HAYVANSAL ÜRÜN TİCARETİNE YÖNELİK DÜZENLEMELER GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN TÜRK EKONOMİSİNE ETKİLERİ

Hayvan menşeli gıda ürünlerinin üçüncü dünya ülkelerinden ithalatı konusundaki düzenlemeleri arasında:

- Hayvan menşeli ürünlerin Topluluk sınırlarında ithalat kontrolü için sunulması
- Söz konusu sınır kontrol noktasının bulunduğu Üye Ülkenin düzenlemelerine göre ürünlerin geldiğine dair ön bilgi verilmesi,
- AB veteriner düzenlemelerine göre gerekli tüm evraklarla beraber ürünler sınır muayene noktasına getirilmesi
- Ürünler ancak onaylanmış ülke, bölge ve işletmelerden geliyorsa kabul edilmesi ve
- Bazı durumlarda, özel ithalat şartları veya kısıtlamalar getirilmesi bulunmaktadır.

AB, hayvan menşeli gıdaların ihracatı konusunda üçüncü ülkelerin yetkili otoritelerinin AB gıda güvenliği düzenlemelerine uygunluk konusundaki garantilerini dikkate almaktadır. Hayvan menşeli gıdalar konusunda ancak AB'nin listesinde yer alan üçüncü ülkelerden AB'ye ihracat yapılabilmektedir.

882/2004 no'lu AB tüzüğü, Komisyon'a üçüncü bir ülkenin sağlık ve bitki-sağlık düzenlemeleri, kontrol prosedürleri, risk değerlendirme prosedürleri konusunda güncel ve doğru bilgi isteme hakkını vermektedir.

Üye Ülkelerdeki yetkili merciler, Topluluğa ithal edilen gıda maddelerinin HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point - Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları) prosedürlerine uygun olduğunu tespit eden resmi kontrollerden geçtiklerini garanti etmek zorundadırlar. AB'ye ihracat için üçüncü ülkelerin referans laboratuvarları olması şart değildir ancak AB gıda standartlarına uygunluğu tespit eden laboratuvarların akredite olması şarttır.

Avrupa Gıda ve Veteriner Ofisi de (the Food and Veterinary Office- FVO) hem üye hem de üçüncü ülkelerde incelemeler yapma hakkına sahiptir.

